

81
LAUDATIO
IN
DIVUM
OANNEM

Apostolum & Evangelistam,

Coram

ANTIQUISSIMÆ, ac CELEBERRIMÆ
UNIVERSITATIS VIENNENSIS
Senatu, Populoque Academico,

Dum

In Metropolitana Divi STEPHANI Ecclesia
INCLYTA FACULTAS THEOLOGICA
EJUSDEM D. TUTELARIS SUI

Ante Portam Latinam passi

Annua memoriam solenni ritu obiret.

DEFERENTE

ADMODUM REVERENDO, AC CLARISSIMO
DOMINO

AUGUSTINO RISTL,
Canonico Regulari S. Augustini in Celeberrima Col-
legiata Ecclesia ad D. Virginem Claustro - Neoburgi Professo,
Philosophiæ & SS. Theologiæ Doctore, nec non p. t. ejusdem
Facultatis Theologiæ

DECANO SPECTABILI.

ORATORE

Reverendo, Religioso, Prænobili, ac Doctissimo

DOMINO

IGNATIO LINTNER,
Austriaco Lincensi, Canonico Regulari S. Augustini
in Celeberrima Collegiata Ecclesia ad S. Florianum in Superiori
Austria Professo, SS. Theologiæ in primum Annum Auditore.

REVERENDISSIMO,

Perillustri, ac Amplissimo

DOMINO, DOMINO

JOANNI
BAPTISTÆ,

Celeberrimæ, ac Antiquissimæ
Collegiatæ Ecclesiæ Canonorum Regul.

S. AUGUSTINI

AD S. FLORIANUM

PRÆPOSITO
VIGILANTISSIMO,

Sacræ Cæsareæ, Regiæque Catholicæ
Majestatis

CONSILIARIO,

Nec non

Inclytorum Statuum Superioris Austriæ
à Selectis Consiliis

DEPUTATO ACTUALI.

D. D. Mæcenati Gratosissimo.

REVERENDISSIME,
Perillustris, ac Amplissime
DOMINE, DOMINE.

Quod pauca hæc folia Tuo nomini sacra voluerim, aliud propositum mihi non erat, ac ut extaret aliquod mei adversum Te animi monumentum. Debeam hoc Tibi, cum debeam omnia, & ii mecum, quorum salutem, commoda, & ornamenta procuras: Horum Tu præcipuum es ita; ut ornatam, ut salvam velle non possit Rempublicam nostram, nisi qui aut Te eidem præesse semper cupiat, aut Tui id est virtuti simillimos: quâ dum ad eum effulges, nobis quidem piè vivendi necessitatem imponis; dignitati verò, quâ emines, decus affers sempiternum. Amplissimi Tui muneris partes ita imples, ut, quidquid agis, argumentum sit, eos, qui Te in hanc dignitatem suis suffragiis evexere, optimum eligere voluisse. Temperârunt hæctenus familiam nostram bonis legibus, ac institutis Præpositi supra triginta novem: Tu eorum quadragesimus fidem iterum facis Magni Augustini velut ex imagine Tua sumpto effato: hunc, quem vivis, numerum perfectum esse dicentis. Numeris proinde absolutus omnibus cum sis; cujus Tibi potuit esse cura antiquior? ac quæ re ipsa antiquissima fuit; gerere morem Deo, cujus Te munere Collegio nostro datum intelligimus, ut ab in-

juriis vetustatis id vindicares, & ne olim vetustati cederet, caveres: Quod quidem ea ratione à Te præstitum, ut decessorum Tuorum conatibus supremas manus imponeres: Tuis verò auspiciis tanta molireris, quæ unius ætate perfecta non credet posteritas, nisi à Te cœpta intellexerit. Quantum enim est illud, quo excelsa Tua in D. Tutelarem nostrum pietas se se spectabilem præbuit? instauratum huic monumentum funebre, quo cineres condi suos etiam Divus non erubescat: ara ejus honoribus de marmore posita: dignum tanto victore trophæum: aucta supellex templi illustri sacrarum vestium vasorumque apparatu; instructa ære campano turris, cujus sonus, quàm est magnificus, tam est dignus, qui Tui nominis amplitudinem omnium auribus infundat: exornata Divorum simulacris altaria, picturis illustrati parietes, & cum his religio Tua, cujus argumenta innumera consignare chartis supervacaneum duco, posteaquam ea jam in marmora promovisti: vivent hæc amplius in coloribus, vivent in annalibus, quos Tui nominis magnitudo partem maximam occupabit: legent in his posteri, quod Tu continuo nobis prælegis vivendo historiam præclarè gestorum à Majoribus nostris; eatenus duntaxat diversus ab iis, quod glorias illorum Tibi ita vendices, ut, quæ solebant in illis sola laudari, ea debeant in laudum Tuarum parte constitui: Ingenti animo securitati nostræ illi prospexerant, propterea summis viris à nobis æquati sunt; at quantis Tua gesta titulis peragemus, qui tot res ad illam adjecisti, ob quam illos sumos diximus? Quis enim verbis satis expediat illud immensum studium, ut Collegii nostri fabricam in majus spatium extenderes, quo numerus Deo servientium posset accrescere; eandemque ad ordinatissimam componeres dignitatem, ut non comòdè modò, sed etiam dignè habitaremus. Obstare videbatur ipsa loci natura, sed & hanc admirabili ratione superasti, non potentiore munitus ope, ac quam ex ingenio reperisti: æquasti solo montem saxea

compage validum, qui limes hactenus erat consiliorum omnium, Tuis etiam vestigalem se fecit; veluti sensisset adesse rursum Amphionem, cujus blando imperio nobiliorem in formam cogeretur. Amplam excitasti Doctorum lucubrationibus aulam, marmorumque frequenti incrustatione spectabilem; iniquum fortasse ratus jacere sine cultu mortuos literarum magistros, qui Tibi tam splendidam doctrinae hereditatem reliquerunt: Et verò hæc ipsa erat, cujus amplissima fama Tibi inter Patriæ Patres subsellium comparavit: hæc ipsa, dico, non sola, quia tanto virtutum comitatu nobilis, ut quoties senatum adires, virtutum tecum senatum adduces: nunquam enim Te solum esse sinunt, diuturnus rerum usus, præclara juris & fori scientia, integritas admirabilis, alta bonitas, temperata severitas, sentiendi norma gravis & solida, agendi ratio constans, testatissima probitatis apud omnes opinio. Grave, ut opinor, modestiæ Tuæ accidet, domestica hæc decora à me non tam prædicari, quam prodi; sed actum ago: cui enim ex clarissimo illo Cesare in Te voluntatis argumento non jam pridem totus innotuisti; cum Te eleganti cruce donavit, ut deinceps non modo dignitatis, sed ingentium quoque de Superioris Austriae Republica meritorum insignia præ Te ferres. Tantum Tibi attulit fructum gloriæ eundem locum laboris & curæ, quem reverentiæ dignitatisque tenuisse gnaro, honorem illum sublimem quo sexenniò claruisti, non in splendore tituli, sed iudicio magni Caesaris reponendum. Sic dum Patriæ foris, domi Deo laborasti, & laboras adhuc; illi quidem consiliò, huic etiam exemplò. Legum enim nostrarum religiosissimus Custos admones officii unumquemque, ut ne in legem quid audeat. Verissima nempe Eucherii vox est: armari filiorum animos triumphis Patrum: Virtutis trophæa Tuæ ne unus nostrum otiosus spectavit: quod non Tibi modò, sed nobis etiam gloriosum est, Te Præsulem in subditis fieri conspicuum; Tuæque decora mo-

rum quoque nostrorum testimonio inclarescere. Sic condito Collegii statu, quid mirum? posse Te esse lenissimum sine dispendio disciplina, & habere amicissimos omnes, quia amicus es omnium: Superior enim factus descendis in omnia familiaritatis officia, & in amicum ex Præsule submitteris; imò tunc maximè Præsul, cum amicum ex Præsule agis: Hinc quantumcunque amor affectus sit liber & Dominationis impatiens, vincit tamen est noster, cum nullus magis vices ac Tuus exigit. Quodsi documentum aliquod nostri in Te amoris petas; cogita: quanto motu singulorum animi trepidarent, cum paucis abhinc annis de corporis Tui salute gravius periclitatus es, quot suspiriis, quanto pietatis pretio incolumitatem Tibi à cælo pacisceremur. Potuisses in illa periculi acerbitate etiam lacrymis tuorum frui, si Te omnis tristitiæ suæ conscium voluissent. Oportet me jam gratificari modestiæ Tuæ, & relinquere cetera illustranda iis, quos ingenium excellentius Tuis laudibus pares facit: patere modò, cum Tuum me dici necesse sit, pauca etiam hæc folia Tua dici: ad Te enim propriè pertinebant, quia laudes Divi JOANNIS complexa, quem Custodem atque Tutorem Congregationis Lateranensis, cujus pars divino munere sumus, & Theologiæ Principem veneramur; cui scientiæ, quàm nobiles olim curas intuleris, qui nescire nolit, aut Theologiam Viennensem interroget, quæ Te quinque ante Lustra suâ Laureâ coronavit, aut Te ipsum de arcanis cœlestibus differentem audiat, aut in vitæ Tuæ rationes intueatur; quam, ne vota mea excedant conditionem mortalium, ut longævam Tibi Superi velint, precor.

REVERENDISSIMÆ,

Perillustris, ac Amplissimæ
Dominationis Tuæ

Clientum Infimus

Ignatius Lintner Can. Reg.
ad S. Florianum.

ORATIO.

I qua vera plenâque felicitas mortali homini obtingere in hac vita potest, existimo planè cumulatam illam, atque numeris omnibus absolutam Divo JOANNI Apostolo fuisse concessam. *Perillustris, ac Magnifice Domine Universitatis* RECTOR; *Admodùm Reverende, ac Clarissime Domine* DECANE *Speçtabilis; Inclÿta Facultas Theologica; Senatus Populêque Academicæ.* Virum enim ob res maximas feliciter gestas patrum laudibus celebratissimum, DEO-Homini cognatione junctum, in Christi schola enutritum, nascentis Ecclesiæ per Asiam fulcrum, Theologiæ Christianæ sidus, Apostolorum è coetu Evangelitam, Virginem, Martyrem, Prophetam uno JOANNIS nomine prædicamus.

Supra fidem sit, tanta in unum hominem confluisse decora, nisi Patrum gravitas, Authoritas Ecclesiæ, atque ipsa etiam DEI per Evangelium loquentis vox dubitantes redarguat, doceâtque fuisse hoc divinæ providentiæ Numen in hunc unum ea colligere omnia, quæ si divisa in aliis intueremur, & sanctos & admirabiles cultui nostro pietatîque exhiberent.

Acta hujus Viri pia & in rem Ecclesiæ utilissima, quo ardore atque animi contentione novam Christi

Salvatoris legem apud Græcos homines veterum superstitionum pertinacissimos promoverit, qua solitudine, patientiâ, virtute gubernârit Ecclesias, quo studio animum virtute coluerit, qua fortitudine in adversis steterit, historiæ nos fides docet: quo spiritu ad hæc tam præclara, tam difficilia molienda perficiendâque animaretur, certiori etiam argumento discimus: nam hæc omnia, quæ orbis cum admiratione suspexit, indicia tantùm fuere latentis animi, quæ tametsi neminem quidem fallerent, infra meritum tamen de virtute JOANNIS testabantur. Quod si enim diligi à Christo recens etiam tum discipulus meruit, atque ita diligi, ut hunc suum amorem Dominus in Evangelio multis locis testatum vellet, habuit profectò felicissimus juvenis, quæ veram animæ sanctitatem comitarentur, ornamenta quàm plurima; si etiam supra ceteros dilectus est, liberalissimi amatoris beneficentiam est expertus. Quamobrem illa quidem omnia, quæ in aliis magna cum sint, atque etiam fortasse summa, impetrare à nobis admirationem possunt, in JOANNE quamvis illustria sint & magna, novitatem non habent: sic enim propria illi fuere, ut non studio comparata, sed cum illo nata non ad apparatus vitæ sanctioris concessa, sed ad ornamentum dilecto supra ceteros discipulo debitum data donatâque fuisse videantur. Fuit ergo hæc summa planèque singularis Divi JOANNIS felicitas, ut magnus non esse non posset, cum iis cumularetur bonis omnibus, quæ veram beatitatem non modò perficiunt, sed absolvunt.

Magnam hanc animam Deus gloriosam reddere, ac supra spem omnem felicem voluit: hæc divinorum consiliorum fuit meta: quo rerum ordine, qua

qua providentia id effectum dederit, videte. Qui sua reliquerit, Christum secutus ducem, ei merces in coelo amplissima promittitur; hac ut JOANNES potiretur, in Apostolorum Collegium vocatus à Christo est. Virginibus coronam in beato illo aeternoque regno singularem paratam novimus; hæc ut JOANNI obtingeret, primis annis adolescens integerrimus ereptus mundo fuit, atq; in disciplinam Christi translatus. Qui docendi munere in Ecclesia functus, dux aliis ad fidem justitiámque fuisset, perpetuæ fulgorem gloriæ DEI ore promissum certus expectat; JOANNES ut hoc decus consequeretur ad Evangelistæ munus est electus. Qui pro Christi nomine persecutionum incommoda tulerit, hæres regni celestis pronuntiatur; latebræ, fuga, exilium JOANNI præparata sunt. Qui veritati asserendæ vitam in discrimen ponat, paratus pro DEI causa mori, ei summæ dilectionis testimonium est, ac certa mercedis amplissimæ expectatio; JOANNES Evangelii causâ ferventi oleo immersus, nisi DEI voluntate suæ illum Ecclesiæ servare volentis miraculo liberatus esset, vitam in barbaro illo supplicio inter manus carnicum posuisset. Denique ut alia non commemorem, quia diuturna Sanctorum vita palæstra meritum est, ac munus piis hominibus à DEO in benevolentia significationem concessum, datum JOANNI fuit, ut primorum Patriarcharum exemplo nonnisi corpusculi tandem deficientis resolutio vinculo placidè extinctus plenus ac satur dierum (quod de Sanctis illis scriptum est) ad patres suos apponeretur.

Num quid est aliud, quod ad JOANNIS gloriam felicitatémque desideretur? nihil opinor A. A. sunt enim in unum quasi cumulum congesta omnia

non modò virtutis instrumenta, sed etiam argumen-
ta felicitatis. Quare neque mihi alia comminisci pro-
positum est: ex his, quæ audistis, delectum aliquid,
quod ad hodiernam diem pertineat, contemplabi-
mur. Ad latinam Romæ portam pro Christi fide
Martyrem anniversariâ memoriâ colitis; de hoc ego
facto dicam: & quia in tormentis vitam non posuit,
de servatæ miraculo differam. Utroque felix JOAN-
NES fuit DEI singulari munere, qui ne ceterorum
Apostolorum gloriâ fraudaretur, si Martyr non esset,
cruciari permisit JOANNE M; & quia longævum
voluit dilectum sibi discipulum tranquilla obire
morte, vitam illi etiam post martyrium prorogavit.

Atque ut primo loco commemoretur id, quod
solet esse in sanctis hominibus postremum, ac veluti
complementum virtutis; credo A. A. quemadmo-
dum est Martyrum eximia felicitas, ita nihil potiùs
à Divo JOANNE desiderari potuisse, nihil etiam
magis fuisse desideratum. Nam si præclarum est, ac
felix ad exemplum DEI moribus ac vita se confor-
mare, quantò erit illustrius hanc imitandi voluntatem
ad res etiam maximè arduas mortemque ipsam tran-
stulisse. Cùm enim statutus sit omnibus vitæ finis,
quænam potest esse felicior hominis conditio, quàm
cum virtute fortiter emori, & animum rebus adver-
sis pulsatum partâ victoriâ cœlestibus regnis inferre?
Quodsi deinde nulla est amoris contestatio luculen-
tior, quàm quæ sanguine in DEI causa profuso velu-
ti consignata legatur, facilè intellectu est, quo studio
id concupierit JOANNES, ne segnior ceteris esset
in amando, qui gratiâ ceteros anteisset, ingratum se
reputans tot ac tantis Domini in se beneficiis, amori
tam singulari, tamque manifesto, nisi etiam totum
cum

cum vita sanguinem difficili aliquo in certamine consecraret. Atque hoc erat, quod sanctissimi senis animum moerore complebat, cum se unum adhuc eâ videret felicitate privatum, quæ ceteris Apostolis ante se omnibus obtigisset, qui divini magistri sui exemplo inter manus carnificum Evangelii causâ victorem reddidêre spiritum, atque ita invictam charitatem tormentorum ac mortis perpeffione testati sunt, secuti non modò prædicantem Dominum, sed etiam patientem. Cogitabat Jacobum Hierosolymis, in Achaja Andream, Petrum & Paulum Romæ, hunc in Phrygia, illum in Æthiopia, alios aliis locis terrarum quidem tractibus divisos, unâ tamen martyrii gloriâ conjunctos, cœlesti corona potiri, se unum expertem tantæ fortunæ, ac velut indignum habitum, qui dilectissimum hoc cruento calle sequeretur Magistrum, &, quem animo circumferret amorem, mortis indicio comprobaret. O duram sanctissimo viro conditionem! Ô vitam ipsam acerbam! quam tot jam annos inter pericula, & vicinam sæpe mortem tamen adhuc intactam atque indemnem, &, ut ipse interpretabatur, inertem, ingratham, infructuosam deberet producere. Nunquam obiisse inter cruciatus Apostolorum aut Christiano è populo aliquem nunciatum est, quin alto è pectore suspiria duceret, atque felicitatis tantæ commonitus, conditionem suam deploraret, parémque tandem à DEO finem ardentissimis precibus postularet. Sed non est cur hoc te moerore conficias D. Apostole: dum tyrannus vivit, dum obtinet superstitio, dum sanguis tibi corpus vegetat, non est spes omnis præclari certaminis abjicienda. Etiam hæ rugæ, hæc afflicta caro vulnera recipit, hæc senilia membra scindi lacera-

B

rique,

rique, hi cani tui rubere sanguine possunt. Potest hoc omne dies afferre una, quod longa vota expleat, & magno cum foenore spem toties frustratam compenset. Erit hoc DEO curæ, ut qui ceteris rebus felicem te voluit, hac quoque parte beatum velit. Providerat nempe Dominus, quod JOANNES tum non videbat; alio, eoque feliciore providentiæ invento dilectissimum sibi discipulum optimus Magister consolari parabat. Noluit animam innocentissimam licet optima in causa exturbari è mundo, ne violenti quid pateretur, qui præter dilectionem nihil neque cogitasset unquam, neque loqueretur; noluit purissimi candorem animi cruentato in corpore vexari; noluit illa membra turbulentiùs tractari, quæ mitissimum incolam recepissent, ac, si loqui ita licet, tangebatur miseratione Dominus, si JOANNEM suum vexari lacerarique à carnificibus pateretur. Sed neque privatum volebat martyrii gloriâ, & imitandi sui felicitate; Martyrem ergo voluit, sed temperavit acerbitatem; tortoribus reliquit, sed cruciandi necandique potestatem abstulit; ut cavisse planè videretur, ne quid durius in dilectum sibi discipulum ageretur. Ephesi rem Christianam procurabat urbe Asiæ clarissimâ annò à Christi Salvatoris excessu ferè sexagesimo unus Apostolorum superstes, atque adèò unus, in quem Asiæ totius odia, vel amores ferrentur; cùm repentè impietatis accusatus ad Domitianum à Pro-Consule Romam reus mittitur. O tandem felicem, ac super omnia Romanorum auspicia auspiciatam Divo Apostolo diem! ô diu expectatam! tot lacrymis à DEO petitam! nunc demum impetranti oblatam. Intuebatur jam veluti ex vicino arenam illam, in qua pugnans vitam pro
Chri-

Christo redderet ; Apostolorum ceterorum felicitatem , qua mox frueretur ; secures , rotas , ignes , bestias , apparatus omnem tormentorum , quibus encaretur . Quæ potest esse par facultas explicando JOANNIS gaudio ? quibus tum lætitiis inceserit , qua gestientis animi alacritate sententiam exceperit . Tum se denique vivere credidit , cùm octoginta prope annorum longâ & pene desperatâ expectatione non frustratum se videbat , cùm eam adventare diem gratularetur , quæ canos tandem purpurâ sanguinis decoraret . O feliciter , ajebat , pro DEO suscepti labores ! ô jucunda pericula , itinera , vigiliæ , quæ tam præclaro fine coronantur ! Gratulabatur sibi vigorem corpusculi sui , quod hospitium dedisset animæ eo usque , dum è martyrio purpuram acciperet , qua victor animus in coelum ingrederetur . Quæ quidem omnia tantò illi fuère jucundiora , felicioraque , quantò erat mortis causa manifestior . Impietatis reus peragebatur . Cujus vero impietatis ? Nempe quod in iis nihil divinum agnosceret , aut veneraretur , qui cum populi stoliditate , adulatorum insania , vel poëtarum mendaciis divinitatis famam consecuti hominum etiam confessione & homines fuissent ipsi , & insigniter impii , violenti , libidinosi , quorum natales in scelerum sentina demersi , à præcedentibus flagitiis foedi , à consequentibus abominandi pestem humano generi exitiabilem potiùs , quàm divinum aliquid attulêre . O virum impium ! qui tam sancta Numina non coleret ; ô durum ! qui non amaret ; inhumanum , qui etiam auderet contemnere . Et is tamen erat JOANNES , qui , quos ab erroribus ad Christiana sacra traduxerat , ad virtutem omni studio institueret , qui pacem suaderet , qui commen-

daret charitatem , qui totas noctes in precibus ageret : qui corpus inediâ domaret , quo esset rectæ rationi legibusque divinis obsequentius , qui denique ad omnem recti normam ita se diligenter conformaret , ut omnium Philosophorum de virtute disputationes , consilia , præcepta , exemplo vitæ suæ non modò plenè expresserit , verùm etiam quid esse perfectius posset , indicârit. Hæc cùm lædere neminem possent , quoniam erant in clara luce , in hominum non modò conscientia , sed ipso etiam conspectu posita ; cùm nemini non probari , quoniam erant ab omni vitio remotissima , sic ut sanctius aliquid ne fingere quidem simulatione quisquam posset , impietatis tamen accusationem non amoliebantur , quod Jovem aliquem , aut Ephesiorum magnam Dianam **JOANNES** non adoraret. Impius ergo fuit , quia veram pietatem coluit ; rebellis , quia injusta imperantibus obtemperare noluit ; impostor , quia unius **DEI** leges prædicavit.

Habet omnis justa accusatio triste quidpiam , & sæpe funestum , ut quæ & delicti probatione superbiam humanæ mentis redarguat de virtute sibi etiam inter flagitia blandientis , & poenarum interminatione illam animo ægritudinem afferat , quæ malorum expectatione cietur. Innocentiæ præter ignorantiam & improbitatem adversarius nullus est ; cujusmodi reprehensio vana per se se , atque infirma ita sæpe virtutem illustravit , ut , si abesset à scelere , exoptabilis etiam viro bono videatur. Felicem te **D. JOANNES** Apostole , in quem hæc sit accusatio constituta : nam & objectum Tibi præter veram virtutem nihil est ; & siqua fuit poenarum expectatio , ea fuit hujusmodi , ut non modò læta Tibi esset atq ;
jucun-

jucunda, sed votorum etiam tuorum meta unica, per quam felicitatis Tuæ pars longè maxima absolveretur. Hæc Te Romanis carnificibus tradidit, hæc Tibi certamen longè honestissimum comparavit: DEUS erat Opt. Max. cujus Numine atque instinctu in hanc arenam descenderes; pura sanctaque religio, pro qua pugnares; æterna in cœlo merces, quam pro labore ac vulneribus reciperes: cùmque unum superesse videretur, quod incertam Tibi victoriæ spem faciebat, ne mitior tyrannus esset in eum, quem laboribus fractum, senio confectum, ægrum corpus vix sustinentem, cùm à suprema vitæ hora paucorum fortasse dierum intervallo abesse videret, contemni quoque facilè posse putaret; ne seni parceret, in quo unam modestiam Christianam, nihil præterea turbulentum, nihil arrogans, nil incompositum intueretur. Cùm inquam hoc unum vereri Te posse crederes, isto etiam Te metu Domitianus absolvit, cùm atrox in Te supplicium pronunciavit. Quid igitur, Auditores? legitur feralis tabella, reus educitur, oleo inter crepitantes flammæ ebullienti injicitur. Atque hoc tandem est, quod cupiebat JOANNES, urgebant impii, DEUS permittebat, ut Martyrem remuneraretur. Hic metam votorum suorum Vir sanctus attigit, hunc portum post longam jactationem tenuit, hic aliquando conquievit; quoniam id erat consecutus, quo nihil feliciùs obtingere sibi posse censebat: nempe virtutis causâ inter cruciatus corporis maximos, in atroci aliquo tormento de hac vitæ statione debere decedere. Quid autem beata hæc anima moratur in corpore? quid ad ipsum æternæ felicitatis limen restitat? quid ignes parcut? quid cessat carnifex? nisi quia manifesto DEI Omnipotentis numine

mine gloria Martyris novo etiam erat beneficio cumulanda. Videte, Auditores, prodigium, videte spectaculum cœlo dignum, piis omnibus, quos adesse contigit perjucundum: quem uno quasi momento extinguendum injecerant flammis, firmum atque illæsum expectato frustra interitu contuentur. Non enim hoc DEUS esse voluit supplicium morituri, sed victuro balneum, quo afflictas recrearet vires in Ephesinæ posthac Ecclesiæ tutela tranquillius consumendas. Erat hoc felicitatis eximiæ genus unum, pietatis ergo accusari, vinciri, raptari, condemnari torqueri; Quid enim optabilius, quàm ita debere occumbere? sed accessit etiam illud alterum ad gloriam illustre, ad felicitatem commemorabile pugnae supervivere, partâ jam martyrii coronâ ad veterem redire stationem, afflictam repentino patris raptu Ecclesiam velut emorientem insperatâ præsentia recreare, rem Christianam institutione, monitis, exemplis amplificare, majora sibi cœlestis gloriæ merita præparare, vitam indicio miraculi DEO placitam hominibus salutarem retinere. Quid beatius, quàm tali rerum statu in tormentis non occubuisse? nam cum ceteris martyrium amplissimam remunerationem attulit, potestatem simul abstulit novorum accessione meritorum augendæ in cœlo mercedis; JOANNI quod reliquum deinceps futurum erat vitæ, id omne veluti primo cursu feliciter jam peracto ad novæ rationes pertinebat, ut quod apud alios complementum virtutis est, in JOANNE quasi ad initia referretur. Reversus è decretoria pugna fortis miles vitam providentiæ divinæ debuit, non majorem constantiæ laudem habiturus, si oppetiisset, quàm cum ita servatus est. Cùm illud ad virtutem

per-

pertineret Martyris, ut mortem non refugeret; hoc Numinis esset opus, ut suum in periculo servaret militem, quo intelligeremus sex illos, qui reliqui ei fuere, vitæ annos, non tam spatium ad incrementa gloriæ, quàm remunerationem ad felicitatis summam fuisse donatos, ut post Apostolicæ vitæ pugnas præclaro exitu terminatas illâ tandem frueretur sanctorum Patriarcharum conditione beata, cùm in lætissima præteritorum recordatione, atque segura futurorum bonorum spe longævam emensi ætatem læti, & alacres inter filiorum complexus résque optimè constitutas vivere desiêrunt. Atque in hoc ego magnam felicitatis partem, quæ Divo JOANNI obtigit, sitam esse contendo: nam si quod illi tempus esse potuit verè ac propriè beatum, istud profectò fuit: quoniam & illa erat omnia, quæ cupiebat maximè, consecutus, & rescissis Domitiani actis sedi suæ redditus vitam pacatis Ecclesiæ rebus tranquillam agebat una rerum coelestium contemplatione occupatus, ac vetera sua tum certamina, tum gesta repetens animo, quæ illi non maximè jucunda esse non potuerunt. Recogitabat enim jam veluti securo in portu tempestates, quibus fuisset jactatus. Quo loco res esset Christiana, quibus incrementis aucta, quibus exemplis illustrata, confirmatâque, coram intuebatur. Casus in utramque partem varios, quos vidisset ipse, vel narratione accepisset, expendebat. Atque has inter curas, si curæ dici possunt, ac non potiùs animæ sanctissimæ jucunda requies, horam illam beatam, qua mortalis hujus corporis vinculo exsolutus coelestem migraret in patriam, expectabat.

Est ipsa per se senectus A. A. quæ cum virtute sit, magnum omnino bonum, atque ita magnum, ut

haud sciam, an aliud quodpiam huic non dico præferri, sed vel in comparationem venire possit, cum DEO Opt. Max. par præmium sit visum, quo in hac etiam vita virtutem remuneraretur. Nam quæ sunt cetera hominibus hujus temporis bona, aut usu vilescunt, aut ætate concidunt, aut, quia ex aliorum sæpe arbitrio pendent, suo quodam fato dilabuntur; quæ in senectute dignitas est, atque felicitas ipso cum tempore incrementa capit, & accessione perpetua illustratur. Est enim beatum quidpiam præteritæ vitæ fructum posse capere iis depulsis erroribus, quos juventutis stultitia sæpe multos habet, sedato tumultuantium affectuum impetu ad studia virtutis obsequentem habere animum, gravi maturoque iudicio res omnes expendere, non præcipitatione in errorem, non intemperantiâ in scelus agi. Hæc opinor sunt, quæ animum etiam inter ægri corporis incommoda sustinent, ac longioris etiam sæpe desiderium vitæ alunt. Quæ idcirco libenter commemoro, quoniam & justam habent senectutis commendationem, & ad repræsentandam Divi Apostoli felicitatem dignum afferunt argumentum. Non tamen omnis hoc loco mihi promiscuè laudatur senectus, ne sua virtuti laus detracta esse videatur: si nimis latè pateat commendatio, nam sæpe homines etiam maximè inertes mors (ut ita loquar) diu aut non vidit, aut neglexit, suis nempe in tenebris abditos, abjectos, humiles, nullo neque virtutis, neque alius cujuscumque rei dignæ atque memorabilis studio eminentes. Non est hæc dicenda longævitas vitæ, sed diuturna duratio, cum anima corpori penitus immersa, & veluti mortua nullo se virtutis indicio prodit. Diu rectè egisse, id demum est diu vixisse;

ac rectè factorum cum gaudio meminisse aliquando posse, id demum feliciter senescere. Diu JOANNES vixit; at ita vixit, ut, cum ab ineunte ætate omni esset virtute ornatissimus, intervalla temporum suorum non isto communi solis aut lunæ cursu, sed rerum præclare gestarum numero atque ordine metiretur. Ita vixit, ut quocunque inflecteret animum, nihil in omni vita sua nisi laudabile, sanctum, ac felix intueretur. Quid enim esse potuit aut ad memoriam jucundius, aut ad dignitatem majus, aut pulchrius ad prædicationem, quàm illa ejus prima adolescentia? quam mundo intactam Christo consecraverat secutus relictis omnibus vocantem Dominum ad disciplinam coelestem, cui æternam sciebat DEI ore promissam esse mercedem, in qua se ille beata spe inter omnes adversorum turbines consolaretur, in cujus contemplatione lætissima dies ac noctes beatè transigeret. Quid illustrius aut felicius primo illo sacrificio libertatis? quàm eousque legibus divinis minimè refractariam, sed obsequentem atque morigeram veluti puram, & sinè macula hostiam DEO obtulit igne charitatis absumendam, ut ex illo felici die, quo primùm esse discipulus Christo ceperat, nihil jam haberet suum, nisi quem à Domino accepisset amorem; quo ille ita reliquam deinceps ætatem vixit DEO deditam, atque devotam, ut neque specie improbitatis ulla, neque vitio temeritatis ab officio se unquam discessisse meminisset. Quid (ut sic dicam) magis etiam invidendum? quàm convictus ille dulcissimus, ac Magistri sui amor planè singularis, maximorum fons bonorum, & merces candidissimæ integerrimæque pietatis, quæ illi sic semper ante oculos versabatur, ut inter gestientis

animi gaudia ex initiis tam sibi fortunatis, progressibus tam secundis, finem quoque non minus beatum lætus atque alacer expectaret. Quid alia multa singularia dilectionis argumenta? quid animi ornamenta reliqua commemorem? quæ hujus beati Apostoli vitam omnem condecorârunt. Sunt enim hæc in omnium hominum notitia posita, omnium seculorum communi voce declarata, Evangelii fide confirmata, atque stabilita, ut ignorare ea nemo possit, nisi qui simul idem gesta Salvatoris nostri, quæ divini Spiritûs instinctu à sanctis illis hominibus consignata literis sunt, ignoret. Unum profectò Evangelii per Asiam vulgandi studium quos illi? quàm præclaros imperavit labores? quàm eximias laudes comparavit? Quam illi reliquit horam pulchro aliquo, & memorabili factò vacuam? cùm aut meditando maturaret salutis multorum consilia, aut quæ meditatus esset, noviter exequeretur. Cùm in omnem occasionem intentus nunc voce confirmaret suos, nunc datis per Provincias literis, ac nuntiis crebrò missis pietatem stabiliret, errores refelleret, superstitiones exterminaret? Nihil hîc dicam de longinquis Indorum populis, cultu atque ipso terrarum situ barbaris, qui licèt infinitis prope montium, silvarum ac locorum desertorum tractibus divisi à nobis tamen Evangelium ex hujus Apostoli ore se audivisse gloriantur: nihil de Parthorum gente amplissima, quæ cùm D. JOANNIS esset concionibus sæpe ac diligenter ad fidem pietatémque instituta, Epistolam etiam meruit, quæ ad Parthos inscriberetur: nihil de aliis remotis populis, quos ille susceptis per intervalla expeditionibus Christo adjungere studuit. De vicina circum Asia satis est, quod

quod nunquam satis eloquamur, si hæc nobis esset
proposita dicendi ratio, cujus Ecclesiæ prope om-
nes illo aspero atque difficili rerum cursu constitu-
tæ sua Divo JOANNI Apostolo initia, & incremen-
ta debent. Quid Ephesus vetus illa superstitionum
gentilium sedes Dianæ templo nobilis, quo velut
ad commune forum propter mercimonii frequen-
tiam, tum verò maximè propter inveteratas religio-
nes non modò ex omni Asia, verùm etiam Græcia,
Sicilia, Macedonia, Illyrico, atque adjacentibus in-
sulis maximus fiebat concursus. Quid, inquam,
Ephesus illi quietis? quàm à perpetua contentione
laborum remissionis partem concessit? præsertim
cùm omnis esset penes Gentiles potestas, maxima
sacrificulorum dignitas, hæreticorum etiam summa
libertas, ac intolerabilis audacia? Hic tamen JOAN-
NES non modò rem Christianam fundavit, ac sta-
bilivit, verùm etiam ex ista urbe tanquam belli qua-
dam sede imperia dabat, mittebat duces, constitue-
bat Episcopos, gubernabat Ecclesias; in hac Chri-
stianæ religionis arce potissimam ætatis partem in-
ter curas, pericula, labores transegit. Videtis A. A.
adumbratam paucis verbis D. JOANNIS vitam, quæ
illi ante martyrium acta est, non otiosam, sed maxi-
mè negotiosam, non obscuram & inertem, sed ple-
nam gloriæ, plenam dignitatis. Ex quo facilè in-
telligitur, quem ille his postremis annis, cùm jam
esset senio confectus, ac tantis impar curis, fructum
ex antea actæ vitæ recordatione caperet, qua cogita-
tione se recrearet, quàm jucunda præteritorum ima-
gine se oblectaret, quàm vera frueretur hujus vitæ
suæ post martyrium novæ felicitate. Novam enim
jure appello, eum, ut est à me jam dictum, prior il-

la, quantum naturæ legibus debebatur, inter ignes terminata sit, hæc posterior tota ad felicitatem data esse videatur, quam & Ecclesiæ quies comitata est, ac nullus ultro malorum turbo vexavit. Nam illa è felici balneo in Pathmon relegatio tametsi deportatio hominis ad metalla damnati Domitiano visa est, JOANNI via fuit ad gaudia, quibus erat propter eximiam virtutem, & res antea bene gestas in hoc etiam mortali corpore præmiandus. Scholam enim reperit, in qua rerum divinarum arcana summa disceret; agrum, in quo lætissimam cœlestium deliciarum segetem meteret; solitudinem, in qua curarum obstrepentium tumultu liber, ac una DEI contemplatione occupatus sanctam illam Jerusalem mentis oculis perlustraret, quam sibi aliquando æternam fore patriam claris indiciis minimèque dubiis providebat. Accessit ad felicitatis cumulum Ephesus reditus, filiorum ex adventu amantissimi Patris gaudia, concursatio, salutatio, lacrymæ. Accessit rerum status tranquillior Imperatore Nerva, & bonis Trajani initiis, repressâ inimicorum audaciâ, ac æstu illo fundendi Christiani sanguinis temperato. Sed neque alia hîc nobis prætereunda sunt: quæ, Superi! & quanta fuère, quæ optimi viri animum in illo suo senili otio purissima explerent voluptate! vidit Ecclesiæ à Christo recens fundatæ, cujus ipse quoque inter ceteros Apostolos prædicator atque promotor esset à Magistro suo electus, incrementa & progressus maximos. Per Asiam atque Italiam inveteratos idolorum cultus deficere, veram DEI religionem prolatis radicibus in dies amplificari ac roborari, novam paulatim orbis apparere faciem, jam illa ex urbe, jam ex ista Christianæ pietatis

tis & constantiæ exempla emicare. Vidit Ignatii & Antipæ illustre martyrium, hunc ad ærei bovis ardorem, illum ad bestiarum dentes nihil exhorrescentem. Vidit Flavii Clementis, & Acilii Glabrionis clarissimorum virorum & consularium virtutem verè Christianam, quam neque Principis gratia flectere potuit, neque odium commovere, neque mors ipsa religionum causâ imperata infringere. Vidit duarum è Flavia gente foeminarum in exiliis fidem, atque invictum animi robur. Vidit Ecclesiam omni persecutionum turbine superiorem, præsentì DEI auxilio inter ferrum atque ignes quarto jam Christi successore Romana in Cathedra gloriantem. Vidit prostratos Evangelio hæreticos, Apollonium illum magnum Ephesi visceribus inhærentem ac turbantem omnia, tandem è vivis exturbatum. Sublatum Neronem, extinctum Domitianum duas nomini Christiano pestes funestas & exitiales, quorum alter ut Antichristus crederetur promeruit, alter ut diceretur. Hæc JOANNES vidit omnia, & senex vidit, & Apostolorum unus superstes vidit, & quod caput rei est, hæc ferè omnia illo suo supremo tempore, quod post Romanum martyrium divinitus illi ad felicitatem concessum est, vidit. Quo autem suo gaudio? qua mentis beatissimæ voluptate? nihil interest dicere: nam si jucundum est meminisse Duci subactas Provincias, militi prostratos hostes, Legato rem Principis feliciter administratam, civi Rempublicam consiliis auctam, quid erit ultra quod de JOANNE quæramus? cujus omne studium in hoc semper incubuit, ut Evangelio subjicerentur populi, hæreticorum pertinacia frangeretur, divinæ leges reciperentur, res denique Christiana, quam pro-

E

pagan-

pagandam acceperat, perpetuo incremento claresce-
ret. O te felicem hac tua sorte D. JOANNES Apo-
stole! ô inquam felicem te! cujus primam ætatem
Domini singularis amor exceperit; virilia studia cu-
ræ Apostolicæ occupârint, senectutem illustrârint
martyrium, supremos vitæ dies gaudia coronârint.
Felicem te! qui unus omnium gloriam collegeris;
qui à DEO ita sis & beneficio illius, & merito tuo
amatus, ut in te uno laudes ceterorum intueamur.
Nihil in martyribus fortitudinis, in virginibus con-
stantiæ, industriæ in Apostolis, in Patriarchis fidei
prædicatur, quod non tuam simul sanctitatem or-
net; ita tibi secunda omnia, & prospera singulari DEI
providentiâ evenêre. Optabas dura atque acerba
pro Christo perpeti; perpeffus es: res magnas atque
difficiles perficere; perfecisti: tormentis objici; ob-
jectus es: inter cruciatus emori; hoc tibi demum ne-
gatum à DEO est, non ad imminuendam, sed ad au-
gendam felicitatem tuam. Supervixisti supplicio illi
barbaro atque fatali, non ullis adjutus naturæ huma-
næ viribus, sed miraculo potentiae DEI servatus, ut
scires gratiorem DEO vitam fuisse tuam, quàm ut ex-
tingui ab hominibus sua etiam in causa pateretur.
Servatus es, ut beatior, ut illustrior esses; servatus es,
ut ampliora nobis prædicandi tui relinqueres argu-
menta. Nam cùm in reliquo vitæ tuæ præclaro cur-
su socios haberes Apostolos laborum, sollicitudinis,
exiliorum, tametsi hæc laus ad illos quoque per-
tinuit, tua tamen etiam fuit; ista verò postrema fe-
licitas tota est tua, tibi propria, & singularis, cujus
gloriam quemadmodùm nulla tibi potuit eripere
inimicorum vis atque malignitas, ita nulla etiam
ætas obscurabit, nulla oblitterabit oblivio. Habes
enim

enim vindicem dignitatis tuæ DEUM Opt. Max. qui hoc te præclaro munere donavit ; habes Ecclesiam, quæ magnitudinem tuam semper cum admiratione suspexit, ac prædicavit, habes hunc amplissimum Patrum purpuratorum ordinem, qui cùm te ducem sibi, Magistrum, ac Divum Tutelarem delegit, id etiam cavisse videtur, nequa unquam ætate de tuis laudibus fileatur.

Quamobrem finis nunc esto dictionis meæ, quam secuturis temporibus aliæ semper atque aliæ perpetuo cursu excipient. Tuæ hoc est felicitatis, ut nunquam satis de te dicatur ; pietatis erit nostræ, ut nunquam satis dixisse videamur. Unum à te supremis vocibus Dive Tutelaris contendo : id à DEO Ter Opt. Max. impetres, ut quos arcanorum summorum cognitio, ac intemeratæ studium religionis Tui fecit imitatores, diuturna quoque vitæ felicitas Tui faciat, quàm fieri potest, simillimos.

D I X I.

